

OPISYAL NA TITULO AT BUOD

INIHANDA NG ABUGADO HENERAL

- Ipinagbabawal sa Lehislatura na magpasa ng anumang panukalang-batas maliban kung ito ay naka-print at inilathala sa Internet nang kahit man lang 72 oras bago ang pagboto, maliban sa mga kaso ng pampublikong emerhensiya.
- Hinihiling sa Lehislatura na gumawa ng mga pagrekord na naririnig at nakikita sa lahat ng mga paglilitis na nito, maliban sa saradong sesyon ng mga paglilitis, at ilagay ang mga ito sa Internet.
- Pinahihintulutan ang sinumang tao na irekord ang mga pambatasang paglilitis sa pamamagitan ng paraang audio o video, maliban sa saradong sesyon ng mga paglilitis.
- Pinahihintulutan ang mga pagrekord ng mga

pambatasang paglilitis na gagamitin para sa anumang lehitimong layunin, nang walang babayarang singil sa Estado.

BUOD NG TANTIYA NG PAMBATASANG TAGASURI NG KABUUANG EPEKTO SA PANANALAPI NG ESTADO AT LOKAL NA PAMAHALAAN:

- Epekto sa Pananalapi: Isang-beses na mga gastos na \$1 milyon hanggang \$2 milyon at mga patuloy na gastos na humigit-kumulang \$1 milyon taun-taon upang irekord ang mga pambatasang pagpupulong at gawing makukuha sa Internet ang mga video ng mga pagpupulong na iyon.

PAGSUSURI NG PAMBATASANG MANUNURI

BATAYAN

Gumagawa ng Mga Batas ang Lehislatura ng Estado.

May dalawang kapulungan ang Lehislatura ng California: ang Senado at ang Asembleya. Ginagabayan ng mga pambatasang tuntunin ang proseso kung paano nagiging mga batas ang mga panukalang-batas. Sa prosesong ito, tinatalakay ng mga mambabatas ang mga panukalang-batas sa mga pagdinig ng komite at iba pang mga tagpo. Kadalasang binabago nila ang mga panukalang-batas batay sa mga talakayang ito. Karaniwan, naglalaan ng ilang araw ang mga mambabatas upang pag-isipan ang mga pagbabagong ito bago sila bumoto kung ipapasa ang panukalang batas. Gayunpaman, kung minsan ay mas maikling oras ang inilalaan ng mga mambabatas upang pag-isipan ang mga pagbabagong ito.

Mga Pampublikong Pulong ng Lehislatura. Iniaatas ng Saligang-Batas ng Estado na maging bukas sa publiko ang mga pulong ng Lehislatura at ng mga komite nito, ngunit may ilang pagbubukod (gaya ng mga pulong upang talakayin ang seguridad sa Kapitolyo ng Estado). Makikita sa Internet ang mga live na video ng karamihan, ngunit hindi lahat, ng mga pulong na ito. Inilalagay ng Lehislatura sa archive ang karamihan sa mga video

na ito sa loob ng ilang taon. Ang Lehislatura ay hindi naniningil ng mga bayad para sa paggamit ng mga video na ito. Ang Lehislatura ay gumagastos ng humigit-kumulang \$1 milyon bawat taon sa pagre-record, pagpopost, at pag-iimbak ng mga video na ito. Sa ilalim ng kasalukuyang batas ng estado, hindi maaaring gamitin ang mga recording ng mga pulong ng Asembleya para sa mga layuning pulitikal o komersyal.

Badyet ng Lehislatura. Nililimitahan ng Saligang-batas kung gaano kalaki ang maaaring gastusin ng Lehislatura sa sarili nitong mga pagpapatakbo. Tumataas ang limitasyong ito habang lumalaki ang populasyon at ekonomiya ng California. Ngayong taon, ang badyet ng Lehislatura ay humigit-kumulang \$300 milyon—mas maliit nang 1 porsiyento ng kabuuang paggastos mula sa Pangkalahatang Pondo (ang pangunahing gumaganang account ng estado).

MUNGKAHI

Sinususugan ng Proposisyon 54 ang Saligang-batas upang baguhin ang mga tuntunin at tungkulin ng Lehislatura. Nakabuod sa Pigura 1 ang mga pangunahing pagbabago ng proposisyon. Ibabawas sa taunang limitasyon sa

PAGSUSURI NG PAMBATASANG MANUNURI

IPINAGPATULUY

Pigura 1

Mga Pangunahing Pagbabago na Mangyayari Kung Ipinasa ang Proposisyon 54

- Ang isang panukalang-batas (kasama ang mga pagbabago sa panukalang-batas na iyon) ay kinakailangang maging available sa Internet sa loob ng hindi bababa sa 72 oras bago ito maaaring ipasa ng Lehiislatura.^a
- Kinakailangang tiyakin ng Lehiislatura na naka-record ang lahat ng pagpupulong nito na pampubliko, kung saan ang mga video ay naka-post sa Internet sa loob ng 24 na oras.
 - Kinakailangang nada-download ang mga video na ito sa loob ng hindi bababa sa 20 taon.

^a Ang tuntuning ito ay may mga eksepsiyon para sa mga emerhensiya, kasama na ang mga natural na kalamidad.

paggastos ng Lehiislatura ang mga gastusin ng Lehiislatura upang makasunod sa mga iniaatas na ito.

Mga Pagbabago sa Paraan ng Paggawa ng Mga Batas ng Lehiislatura ng Estado. Kung ipinasa ang Proposisyon 54, kinakailangang gawing available sa mga mambabatas ang panukalang-batas (kasama ang mga pagbabago sa panukalang-batas na iyon) at i-post sa Internet sa loob ng hindi bababa sa 72 oras bago ito maaaring ipasa ng Lehiislatura. Sa isang emerhensiya, tulad ng natural na kalamidad, maaaring mas mabilis na magpasa ng mga panukalang-batas ang Lehiislatura. Gayunpaman, maaari lang itong mangyari kung magdedeklara ang Gobernador ng katayuang pang-emerhensiya at dalawang-katlo ng kapulungang pumapanig sa panukalang-batas ang bumoto na ipasa nang mas mabilis ang panukalang-batas.

Mga Pagbabago sa Mga Tuntunin ng Mga Pampublikong Pulong ng Lehiislatura. Kung ipinasa ang Proposisyon 54, ang mga video ng lahat ng pampublikong pulong ng Lehiislatura ay kinakailangang (1) i-record, (2) i-post sa Internet sa loob ng 24 na oras pagkatapos ng pulong, at (3) mada-download mula sa Internet sa loob ng hindi bababa sa 20 taon. (Ang mga iniaatas na ito ay ipapatupad simula sa Enero 1, 2018.) Bilang karagdagan, papayagan ang mga miyembro ng publiko na i-record at ipahayag ang anumang bahagi ng isang pampublikong pambatasang pulong. Binabago rin ng Proposisyon 54 ang batas ng estado upang magamit ng kahit na sino ang mga video ng mga pambatasang pulong para sa anumang lehitimong layunin at nang walang binabayaran sa estado.

MGA EPEKTO SA PANANALAPI

Ang epekto sa pananalapi ng Proposisyon 54 ay nakadepende sa pasya ng Lehiislatura kung paano tutugunan ang mga bagong iniaatas na ito. Ang mga pangunahing gastusin sa proposisyon ay nauugnay sa pagre-record ng mga video ng mga pambatasang pulong at pag-iimbak ng mga video na iyon sa Internet. Ang estado ay malamang na mahaharap sa: (1) **isang beses na gastusin na \$1 milyon hanggang \$2 milyon** na pambili ng mga camera at iba pang mga kagamitan at (2) **mga taunang gastusin na humigit-kumulang \$1 milyon** para sa karagdagang tauhan at online na imbakan para sa mga video. Ang mga gastusing ito ay mas maliit sa 1 porsiyento ng badyet ng Lehiislatura para sa sarili nitong mga pagpapatakbo.

Bisitahin ang <http://www.sos.ca.gov/measure-contributions> para sa isang listahan ng mga komite na binuo unang-una upang suportahan o salungatin ang panukalang ito. Bisitahin ang <http://www.fppc.ca.gov/transparency/top-contributors/nov-16-gen-v2.html> upang maakses ang nangungunang 10 tagaambag ng komite.